

Ho vūahū na ó o Poole túara nɔn o Tiite yi

Vūahū túaró nūhū

O Tiite hía lé o Poole nĩ-kenínii. O yínɔ́n zúifù (Kalasiisa 2.1-3). O hía wee bè là a Poole à 6a sá le Dónbeenĩ bín-tente bueró tonló.

Pāahū na ó o Poole wee túa ho vūahū na kà á à na a yi, ká a wi ho Kεεεεte yi á wee loĩ 6a kèrètíewa kuio na wi hā lórá na bín yi bío, à hā wé va lè mí yahó (1.5).

Mu nín-yání ó o Poole zéénía bío á 6a kèrètíewa kuure ya-díwá ko 6a 6ua lè mítén (1.5-16).

Bún món ó o Poole zéénía o Tiite làa bío ó o ko ò o wé kàrán lè 6a kèrètíewa kuio. Hñn kuio so lé 6a nĩ-kía kuure, lè 6a hā-kía kuure, lè 6a yàrówá kuure, lè 6a wobáaní kuure (2).

O mún zéénía bío 6a kèrètíewa ko 6a 6ua lè mítén à dān kεεnínáa mín wán lè ho héeà, ká hā zía lè hā bín-zàwa lè ho sankaró mía 6a pāahū. Bún món ó o tēénía 6a yi (3).

Le tēenii

¹ Mu lé ínén Poole á túara ho vūahū na kà. I lé le Dónbeenĩ ton-sá là a Yeesu *Krista tonkaro, bèra a na à bía le hueekaa à 6a siadéró wíoka fárá tĩn à 6a zún ho túiá poni na à wé á 6a à 6ua mítén á à héha làa bío sí le Dónbeenĩ yi. ² Lé bñn ñ na á 6a dà à dé mí sía wé è lòní le mukānĩ binbirĩ na máa vé, dío le Dónbeenĩ dó mí jii le mí ì na bía bío sã le yi yi ká bío búí dĩn yí léra. Wa láa mu yi lé bío wa zú le le Dónbeenĩ máa wé fĩ sabéré. ³ Ká bío le

le mí ì wé p̄ahũ d̄n, á le zéenia b̄io le dó mi jii le mí ì wé wéréwéré lè 6a n̄pua làa b̄ia le tonkaa le 6a bue mí b̄in-tente j̄iní. Lé h̄on tonló so á wa k̄anilo Dónbeen̄i k̄aráfáa mī.

⁴ Mu lé ínén Poole á túara ho v̄yahũ mu n̄n ūnén Tiite yi. Fo lé ì za binbir̄i wa siadéro le Dónbeen̄i yi b̄io yi. Le w̄an Maá Dónbeen̄i lè wa k̄anilo Yeesu *Krista á wé mí s̄amu làa fo à na ho h̄erà foñ.

Ho tonló na ó o Tiite ko ò o s̄a ho Kerete yi

⁵ I wà à ì dia fo ho Kerete k̄hũ yi, à ū wioka b̄io á ínén làa fo 6ua j̄uhũ à véení, à mún hueeka 6a n̄pua b̄araka h̄a lórá lè mi dà-kéní kéní na 6a k̄erèṭṭewa wi yi à 6a dí 6a yahó. Liiní ū hácir̄i b̄io á ì henía n̄n foñ wán. ⁶ O ya-dí ko ò o wé n̄pue na á bè-kohó yèni yí máa ve léé yi. O ya-dí ko ò o h̄aa yà-kéní na ó o yan lé wón mí dòn ò o k̄aṅa yi à yí lé món. O zàwa ko à 6a dé mi s̄ia o Yeesu *Krista yi, 6a mún ko à 6a z̄un̄ m̄iten 6uaró, bèra a na à bè-kohó b̄io yí m̄i léé 6a yi, à 6a mún yí wé 6a zà-k̄ania. ⁷ Lé b̄io 6a k̄erèṭṭewa kuure ya-dí lé le Dónbeen̄i ton-sá, lé b̄un̄ b̄io yi ó o yí ko à bè-kohó yèni ve léé wo yi. O yí ko ò o wé n̄pue na yí máa tà jí b̄ia ká c̄n, á s̄i s̄uwa. O yí ko ò o wé o n̄pue na wee j̄u ho *div̄én dàkh̄ina, á wa h̄a b̄ioní. O yí ko ò o wé o n̄pue na s̄obáa dó mi s̄i le wárí yi, á wee cà le làa b̄io yín̄n̄ mu. ⁸ Eé ká a màh̄a ko ò o wé o n̄pue na wee h̄én mí yahó s̄i 6a n̄pua. O ko ò o wañ mu bè-tente wéro. O ko ò o wé o bè-z̄un̄miní 6̄anso, á t̄erenna, á wee wé b̄io s̄i le Dónbeen̄i yi, á dà wee 6ua m̄iten sese. ⁹ Le Dónbeen̄i b̄in-tente, dió lé ho t̄iá poni na k̄aranna làa wo ó o ko ò o wioka 6ua sese. Ká a wee wé kà síi, o ò dàñ wé è hení b̄ia ká s̄ia á 6a à bè ho k̄aránlò na b̄io bon yi, á mún ñ dàñ

ñ zéení wéréwéré làa bĩa le ho kàránlò mu bĩo yí bon le 6a wee vĩnĩ mítén.

¹⁰ Mu bon, 6a kèrètłewa cèrèε, sònkú bĩa wee bè ho *kúiiró làndá yi tĩahũ, á yí máa jí dèε, á wee bío hã bín-conconwà à khàráa 6a nùpua vĩnĩ. ¹¹ Yí díá le bǎnsowa so wé kàrán 6a nùpua lé bĩo 6a kàránlò mu yí bon, ho wee yáa hã zĩ-ɲún-kùio. Mu yáa yínɔ́n bũn mí dòn, 6a wee wé mu à càráa le wáří.

¹² Ho Kεεεte kōhũsa ñ-kéní 6úí na 6arén wee lá làa ɲi-cúa fεero á bía bĩo kà: «Ho Kεεεtesa lé 6a sabín-fũaalowa, 6a sũnsũmána lòn zĩn-búaa, 6a lé 6a pariwà, bĩo 6a wa lé ho dará 6a dí.» ¹³ A mu 6èn bon, o ñii mu tũíá sí. Lé bũn nɔn, á ù zá làa ba à mĩ le sòobéε na 6a yi à 6a yèrémá dé mí sía bĩo bon yi

¹⁴ à yí tà 6a *zúífùwa hácín-bíoní, làa bĩa pǎ ho tũíá poní làndáwá yi. ¹⁵ Yĩa wee ce le Dónbeenĩ yahó, á làndá yí máa hè làa bĩo 6úí díró. Ká yĩa yí máa ce le Dónbeenĩ yahó, á yí dó mí síi o Yeesu yi, wón wárá 6úen6úen yí máa ce. Hàrí o yilera yáa yí máa ce. O wó bĩo yí se à mu ñiyio máa dí o. ¹⁶ O wee bío wéréwéré le mí zũ le Dónbeenĩ èε ká a wárá hñn wee zéení le mu yí bon. O bĩo súii ló, o yí máa bè le Dónbeenĩ bíoní yi, o yí dà bĩo na se máa wé.

2

Bĩo 6a kèrètłewa ko à 6a 6ua lè mítén

¹ Εε ká ùnén wón wé kàrán 6a nùpua lè ho kàránlò na bĩo bon. ² Bío na 6a ñi-kía yi le 6a wé 6ua mítén yi mu bĩo 6úen6úen yi. Le bĩo 6a à 6ua lè mítén à wé à 6a nùpua kònbi 6a. Ba ko à 6a wé mu bè-zũrĩnĩ 6ànsowà, à wé 6a nùpua na fàrá tĩna mí síadéro le Dónbeenĩ yi, à wé wań 6a nùpua làa sòobéε, à wé ɲĩ mí yiwa. ³ A ù mún bío na 6a

hã-kíá yi le bïo 6a wee 6ua lè míten à héha làa bïo le Dónbeenĩ sîi vá yi. Ba yí ko 6a wé yáa bïa ká yènnáa, à yí sòobá yí dé míten ho *divén̄ júló yi. Ba ko à 6a wé zéení 6a nùpua làa bïo se. ⁴ Ká 6a wee wé kà síi á 6a à dàń wé è kàrán 6a hã-fla làa bïo 6a ko 6a wańnáa mí bárání lè mí zàwa, ⁵ á à wé mu bè-zúrmini òànsowà, á wé è kãpa mí bárání mí dòn yi, á wé è loń mí zíní tonni yi sese, á à wé 6a hã-tentewà, á wé è lińí míten á à na mí bárání yi. Ká 6a wee 6ua míten kà síi, á 6a nùpua máa wé è bío hã bín-kora máa leé le Dónbeenĩ bíonĩ yi.

⁶ Mún hení na 6a yàrówá yi le 6a wé mu bè-zúrmini òànsowà ⁷ mu bío búenbúen yi. Ünén ũ bæere ko à ũ wé wé hã wára na se à bïa ká mi, à bè yi. Dé sòobée ũ kàránló yi á wé wé ho lè le yi na púaara día. ⁸ Wé mĩ ho túiá poni, hã á nùpue yí dà máa kán, bèra a na à hã n̄yio dí bïa yí tà ũ bío lé bío 6a máa dàń máa bío bín-kohó wa dǎń yi.

⁹ Ba wobáanı bán á ũ bío na yi le 6a wé lińí míten na mí júnása yi mu bío búenbúen yi, à wé wé bío sí 6a yi, à wé yí kán 6a, ¹⁰ à wé yí kǎnbúní 6a níi bío. Ba yàá ko à 6a wé zéení le mí láayi wi binbirĩ mu bío búenbúen yi. Ká 6a wee wé kà síi, á 6a wára búenbúen á à wé á 6a nùpua wé è kǎnbi ho kàránló wa kǎńílo Dónbeenĩ dǎń yi.

¹¹ Mu bon, le wó mí sãamu á h́eraráa ho kǎńílo wǎhũ non 6a nùpua búenbúen yi. ¹² Mu sãamu mu bío yi, á le Dónbeenĩ wee kàrán wen á wa pí bío yí sí le yi lè ho ðímíná bío na wa sía wee vá yi, bèra a na à wa wé mu bè-zúrmini òànsowà, lè 6a n̄-térénnia, lè 6a nùpua na wee wé bío sí le Dónbeenĩ yi hã làa na kà wán. ¹³ Bún lé bío wa ko wa wé à dérása wa sía lòní le wizon-tente na ó o Yeesu

*Krista na lé wa Dónbe-beeni á lé wa kânílo khii buée zéeni míten mí cùkú yi. ¹⁴ O tà húrun wa bïo yi, bèra a na ò o kâní wɛn ho pànká na wee nàa wɛn dé mu bè-kora lè mí síwà búenbúen níi yi, à wa wé 6a nùpua na wee ce o yahó, à bïo sí a yi, à hã wárá na se wéró bïo keń yi féeɛ.

¹⁵ Bïo á ĩ bía nɔn foń á ũ wé kàrán lè 6a kèrètíɛwa lè ho pànká búenbúen na fo yú. Wé hení 6a sía le 6a bè mu yi. Ká bïa yí máa bè mu yi bán à ũ wé zaráa. Yí tà le nùpue zùan foń.

3

¹ Bini leéka 6a kèrètíɛwa le 6a ko à 6a wé liini míten 6a bá-zàwa lè ho pànká ya-díwá yahó à wé bè 6a bíoní yi, à hã wárá na se wéró bïo keń 6a yi.

² Bío na 6a yi le 6a wé yí bío yí khe na nùpue yi, à wé yí fi lè 6a nùpua, à wé 6a nùpua na wayika, à wé yí zùan 6a nùpua yi. ³ Mu bon, warén mún lá yí máa ní dèɛ, á lé 6a ñi-kãania, á dó wa sía mu bïo na yí bon yi. Bïo wa sía wee vá yi búenbúen lé bún á wa hĩa wee wé á yí dà máa día. Wa lá lé 6a yikora 6ansowà á wee dí le yandee. Wa lá wee wé à 6a nùpua jin wɛn, à warén mún jin 6a. ⁴ ɛɛ ká wa kânílo Dónbeeni á zéenia mí tentemu, làa bïo le wa lè 6a nùpua. ⁵ Le kánia wɛn lé bïo á le zúna wa màkárí, ká mu yínɔń wa wárá na téréna na wa dàina wó bïo yi. Le kánia wɛn á ceera wɛn lè mí Hácírí pànká, á wa yú le mukɔn-finle. ⁶ Le Hácírí mu á le Dónbeeni nɔn wɛn á le wi wɛn wa kânílo Yeesu *Krista pànká yi. ⁷ Lé bún bïo yi á wa dà à yí le mukáni binbiri na máa ve, dío wa dó wa sía wee lòní. Mu búenbúen dà à wé lé bïo le Dónbeeni wó wɛn lè 6a ñi-térénnia le sãamu pànká yi. ⁸ Hã bíoní na á ĩ bía nɔn foń ká á láayi wi.

I wi à ù hení hã bïo làa sòobéé à na 6a nùpua yi bèra a na à bïa dó mí sïa le Dónbeení yi wíoka ca mí kuio mu bïo na se wéró yi. Ho kàránló mu se á jùhú wi 6a búenbúen cón. ⁹ Ká 6a nùpua na wa le wãaní na jùhú mía, làa bïa wa le nankãni wãaní, làa bïa wa hã zía, làa bïa wa a *Moyiize làndá bïo wãaní, bán búenbúen à ù khènnáa. Bún búenbúen jùhú mía, mu yí máa séení nùpue. ¹⁰ Yia wee khéé 6a kèrètíewa à ù ve o bíoráa. Ká a yí tà à ù wíoka ve o hã cúa-jun ní bíoráa. Ká a pá yí já mu, à ù wé jàa wo bání. ¹¹ Mún zún mu kénkén le wón nùpue so síi á día ho wã-tente. Mu bè-kora na ó o wee wé wee zéení le o jùhú sú.

Le mónđen tɛɛní

¹² I ì tonka a Aatemaasi tàá o Tisiiki mi cón. Ká 6arén á yïa 6ueé dôn mia, á ùnén 6èn bánbá à ù 6uee yí mi ho Nikopoliisi lóhó yi. I wi à ì 6uee kɛɛní bïn le tɛɛní pãahú. ¹³ O Zenaasi na lé ho *làndá zúnlo là a Apoloosi, à ù bánbá à ù séení mí vɛɛní yi. Yí le dɛɛ 6úi fòo 6a yi. ¹⁴ Bïa dó mí sïa le Dónbeení yi lè wa bïo síi mún ko 6a ca mí kuio mu bïo na se wéró yi, à wé séení 6a nùpua làa bïo 6a màkóo wi yi, bèra a na à 6a bïo jùhú kɛɛní.

¹⁵ Bïa wi hen làa mi búenbúen wee tɛɛní fon. Bïa wa wen mí sïadéro le Dónbeení yi bïo yi á ùnén mún tɛɛní yi. Le le Dónbeení wé mí sãamu lè mi búenbúen.

Dónbeenì páaní fīnle vūahũ
New Testament in Buamu (UV:box:Buamu)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Buamu

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Buamu

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 30 Dec 2021
331a1641-e36a-5300-8cb1-c9476fcef9bf